

Trygghetscirkeln

Trygghetscirkeln som bygger på många års forskning om anknytning är en väldigt användbar utgångspunkt i förskolans vardag då vi enligt Läroplanen (Lpfö18) ska arbeta så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

För att barn ska kunna, utforska, upptäcka, leka, lära och utvecklas behöver de känna sig trygga och förvissade om att det finns vuxna som kan möta och tillgodose deras behov. En vuxen som är lyhörd, närvarande, trygg och tillgänglig skapar goda förutsättningar för barnet att kunna utforska sin omvärld.

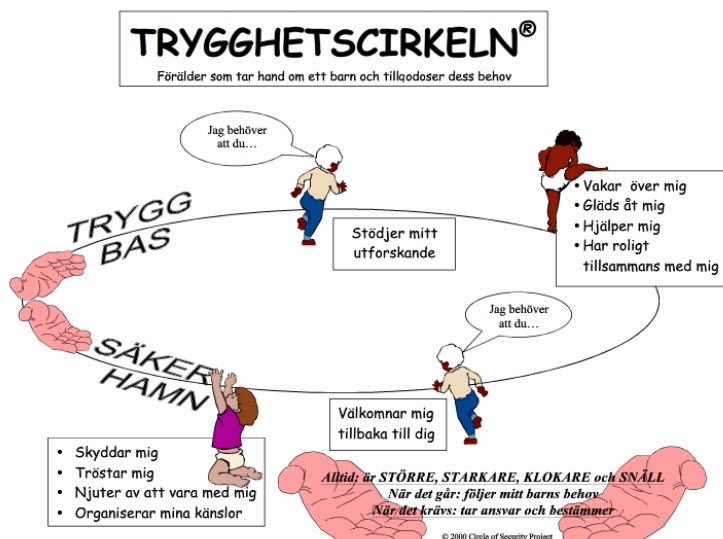
I Trygghetscirkeln framkommer två medfödda grundläggande och väl sammankopplade behov:

Anknytningen - barnets behov av skydd och omvårdnad.

Utforskande - barnets behov av att undersöka och bemästra världen och utveckla självständighet

I den nedre delen av cirkeln (säker hamn) ser vi barnets anknytningsbehov i form av en nära och trygg vuxen som kan ge barnet stöd, tröst och närhet då anknytningssystemet är aktiverat. Det kan finnas många olika anledningar till att anknytningssystemet är påslaget, ofta handlar det om barnets grundläggande och naturliga behov av känslomässig påfyllnad i form av närhet och bekräftelse. Det kan också handla om att barnet är ledset, rädd, trött eller att barnet har börjat förskolan och ska skiljas från vårdnadshavare.

I den övre delen av cirkeln (trygg bas) ser vi barnets självständighet och behov av att få stöd, uppmuntran och närvaro av den vuxna för att utforska och upptäcka sin omvärld.

Barn rör sig ständigt i denna cirkel, små barn återkommer ofta till den säkra hamnen, utflykterna ut i världen blir sedan längre ju äldre barnet blir.

Trygghetscirkeln är extra bra att ha i åtanke vid introduktion i förskolan. Då barn börjar i förskolan bör huvuduppgiften för den ansvariga pedagogen vara att bygga upp och skapa en god trygg och tillitsfull relation till barnet. Denna relation kommer hjälpa barnet att få sitt anknytningssystem i viloläge vilket är en förutsättning för att barnets behov av utforskande, utveckling och lärande ska bli möjlig.

Läs mer:

M Broberg, B Hagström & A Broberg. *Anknytning i förskolan: vikten av trygghet för lek och lärande*, Natur & Kultur 2023.

I Brandtzæg, S Torsteinson & G Øiestad. *Se barnet inifrån: att arbeta med anknytning i förskolan*, Natur & Kultur 2016.